

ik bin ien fan koart troch de bocht en je sels rêde

oars net as legere skoalle hat frou knol hân
dy't op har seisentachtichste nei seis operaasjes by de lêste gemokuer
yn mekoar stoarte en mar muoilik wenne kin oan it nije libben
yn wensoarchsintrum de flecke wêr't se yn `e rolstoel sitte moat
en net samar efkes nei skarsterbrêge kuierje kin

as famke krige se fan har heit te hearren
dat se it húshâlden wol fan mem leare koe
de mulo wie boppedat weismiten jild

ik sjoch nei de hûd fan har hannen
dy't op guon plakken pears is
it hege sikehûsbêd dat krekt ôfhelle is
it glinsterjende blauwe plestik om it matras
en de wite sloop dy't op in bulstsje op `e tafel leit
naast de tv-gids

tillevyzjesjen dochts se net folle
dat is fral ellende

dan fertelt se oer de oarloch
hoe't se troch bloedearmoede net mear nei skoalle koe
heit fan dokter by de buorman om molke moast
en er neidat de boer him in pear mingel mejûn hie
te hearren kriich dat er net wer hoegde te kommen

as âlderling siet dyselde boer sneins it tichtste by de preekstoel

omdat de nije froulike dûmny sei dat it sa net koe
geat de fine buorman heit dêrnei gauris de amer fol

dy bekearde molke en de golle leafde fan har âlders
ha aardich fertuten dien

der kaam in houlik fan mear as fjirtich jier
mei in man dy't miskien krekt wat minder
op it fuotbalfjild omslaan kind hie
mei wa't se knap troch de minne tiid hinne kaam is

ik krige de mantels fan de buorfrou
makke dêr in jaske fan foar de bern
seit se grutsk

as de knopen derop koenen gie ik nei de winkel

dêr seinen se mei it naaiwurk op `e toanbank
it slagget jo ek altyd

dat komplimintsje koe ik yn 'e bûse stekke

wat net sizze wol dat frou knol
tefreden wie mei oanrjocht en nulle
dêrfoar praat se mei te folle ljocht yn `e eagen
oer it sniebaljen yn it skoft
by naaierij sturka yn de gordyk

of hoe't in klant fan it hotel dêr't se skjinmakke
de rottige apel dy't er har as grapke y 'e hannen troppe
lyk yn 'e nekke weromkrige

har man is no al twaentwintich jier fuort
de skonken dogge it net mear
de holle dy't net trochleare mocht
en noait stilstien hat
docht it noch altyd

wannear't ik freegje hoe't se har fielt
is it antwurd earst

kasplantsje

dan komt der flot achteroan

mar alles went
oan it hingjen ta

ik ben er een van kort door de bocht en jezelf redden

meer dan lagere school heeft mevrouw knol niet gehad
die op haar zesentachtigste na zes operaties bij de laatste chemokuur
in elkaar stortte en maar moeilijk kan wennen aan haar nieuwe leven
in woonzorgcentrum de flecke waar ze in een rolstoel moet zitten
en niet zomaar even naar scharsterbrug kan wandelen

als meisje kreeg ze van haar vader te horen
dat ze het huishouden wel van moeder kon leren
de mulo was bovendien weggegooid geld

ik kijk naar de huid van haar handen
die op sommige plekken paars is
het hoge ziekenhuisbed dat net is afgehaald
het glimmende blauwe plastic om het matras
en de witte sloop die op een hoopje op de tafel ligt
naast de tv-gids

tv-kijken doet ze niet veel
dat is vooral ellende

dan vertelt ze over de oorlog
hoe ze door bloedarmoede niet meer naar school kon
vader van dokter bij de buurman om melk moest
en hij nadat de boer hem een paar liter mee had gegeven
te horen kreeg dat hij niet weer hoefde te komen

als ouderling zat diezelfde boer zondags het dichtst bij de preekstoel

omdat de nieuwe vrouwelijke dominee zei dat het zo niet kon
goot de gelovige buurman vader daarna een paar keer de emmer vol

die bekeerde melk en de gulle liefde van haar ouders
hebben aardig wat opgeleverd

er kwam een huwelijk van meer dan veertig jaar
met een man die misschien net wat minder
op het voetbalveld rond had mogen hangen
met wie ze knap door de zware tijd gekomen is

ik kreeg de mantel van de buurvrouw
maakte daar een jasje van voor de kinderen
zegt ze trots

wanneer de knopen eraan konden ging ik naar de winkel

daar zeiden ze met mijn naaiwerk op de toonbank
het lukt u ook altijd

dat complimentje kon ik in mijn zak steken

wat niet wil zeggen dat mevrouw knol
tevreden was met aanrecht en naald
daarvoor spreekt ze met te veel licht in haar ogen
over sneeuwballengooien in de pauze
bij naaiatelier sturka in gorredijk

of hoe een klant van het hotel waar ze schoonmaakte
de rottige appel die hij haar als grapje in de handen stopte
rechtstreeks in zijn nek terugkreeg

haar man is er al tweeëntwintig jaar niet meer
haar benen weigeren dienst
haar hoofd dat niet mocht doorleren
en nooit heeft stilgestaan
doet het nog altijd

wanneer ik haar vraag hoe ze zich voelt
is het antwoord eerst

kasplantje

dan volgt vlot

maar alles went
zelfs de strop